

En skola på vetenskaplig grund, praktiktäna forskning och utveckling i skolan

Skolledarens arbete och perspektiv

Kristina Hansson, vetenskaplig ledare Ulrika Bergmark, skolforskare

1. Syfte

Utbildningen syftar till att dels ge en fördjupad förståelse för ett vetenskapligt förhållningssätt i skolan, dels stärka skolledares ledarskap med att integrera praktiktäna forskning i skolan tillsammans med lärare. Utbildningen tar sin utgångspunkt i skolledares frågor kring sin yrkespraktik med att leda och utforma strategier för skolans inre utvecklingsarbete med fokus på lärares pedagogiska yrkespraktik. Målen med utbildningen är att skolledare ska:

- få en djupare förståelse för grundläggande vetenskapliga metodologier och teoretiska begrepp inom praktiktäna forskning och utveckling i skolan
- kritiskt förhålla sig till och problematisera forsknings- och utvecklingsarbete i skolan i förhållande till lärares pedagogiska arbete
- få praktisk erfarenhet av en praktiktäna forskningsprocess: problemformulering, datainsamling, analys, tolkning samt kommunikation av slutsatser och lärdomar.

2. Innehåll

Följande teman är förslag på tänkbart innehåll under de tre åren och är inspirerad av en vetenskaplig process som bygger på tanken om den forskande skolledaren som del i arbetet med att integrera forskning i skolan. Planen nedan är översiktlig och kan komma att förändras under åren.

År 1	År 2	År 3
<p>Tema I Att ringa in och förstå forskning i skolan</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vad är vetenskap? – Kunskap, teori-praktik – Praktiktäna forskning och utveckling i skolan – Förändrade roller, positioner (förväntningar och värderingar) samt maktbalans (skolledare, lärare, forskare)	<p>Tema II Att hantera och iscensätta ett forskande uppdrag i skolans praktik</p> <ul style="list-style-type: none"> – Teorier för att studera och förstå skolan/skolans utveckling (styrning, aktivitet, delaktighet) – Praktiktäna forskningsmetoder – Kritiskt granska och problematisera utvecklingssträvanden	<p>Tema III Att kommunicera och problematisera lärdomar och kunskaper</p> <ul style="list-style-type: none"> – Metoder för kommunikation och kunskapsspridning inom och utanför organisationen – Skolledaren som företrädare för den praktiska yrkeskunskapen – Skolledaren som aktör i det offentliga samtalet om skolan/skolans pedagogiska utveckling

Förslag på litteratur presenteras och urval sker i dialog med skolledarna och med utgångspunkt i deras behov de olika temans innehållsmässiga inriktning.

---

3. Genomförande

Tidsperiod: HT 2017 – HT 2020

Deltagare: Samtliga skolledare, dvs. förskolechefer, rektorer och områdeschefer)

Kursansvariga: Kristina Hansson, vetenskaplig ledare och Ulrika Bergmark, skolforskare Piteå kommun

Utbildningen genomförs i form av litteraturstudier, erfarenhetsutbyte, genomföra aktiviteter och uppgifter i skolledares praktik som syftar till att integrera ett vetenskapligt förhållningssätt, handledning samt reflektion över att leda förändringsprocesser.

I utbildningen kommer deltagarna dels att mötas i helgrupp, dels att organiseras i mindre arbetsgrupper som består av skolledare från samtliga skolformer (förskola, grundskola och gymnasiet) samt områdeschefer. Gruppmedlemmarna fungerar som ett stöd för varandra och möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan olika skolformer. Vissa uppgifter i utbildningen genomförs i dessa grupper.

Antal träffar: Fyra under varje läsår, fördelat på två/termin. Träffarna kommer att ha följande struktur: Info och lägesrapport från vetenskaplig ledare och skolforskare. Genomförande av utbildning, i form av föreläsning, seminarier och workshop. Utöver kursträffarna erbjuds skolledarna möjlighet till samverkan med forskare i praktiktäna aktions/ eller forsknings- och utvecklingsprojekt vid förskolan/skolan.

Datum och tid: Förläggs till teamtorsdagar, fördelade över läsåret enligt följande:

År 1 2017/2018	År 2 2018/2019	År 3 2019/2020
Träff 1. 12.10 2017, kl 11.00-16.00. Lokal: Nolia	Träff 1 11.00-16.00	Träff 1 11.00-16.00
Träff 2 7.12 2017, kl 11.00-16.00	Träff 2 11.00-16.00	Träff 2 11.00-16.00
Träff 3 15.2, 2018 kl 8.00-12.00	Träff 3 11.00-16.00	Träff 3 11.00-16.00
Träff 4 19.4,2018 kl 8.00-12.00	Träff 4 11.00-16.00	Träff 4 11.00-16.00

---

4. Gemensam planering

Innehåll och form diskuteras och utvecklas i kontinuerlig dialog mellan forskare och skolledare.